

fyzika

PREKLADOVÝ SLOVNÍK ZÁKLADNÝCH POJMOV PRE ZÁKLADNÉ ŠKOLY

FYZIKA / ФІЗИКА

slovensko-ukrajinský/словацько-український

Zostavovatelia

PaedDr. Mariana Páleníková, PhD., Janka Píšová, PhD.

Preklad

Mgr. Tatiana Valentová, Lesia Gorovenko

Recenzenti

Mgr. Peter Gregorík, PhD., PhD. Jitka Maříková Tůmová

Grafická úprava

Ing. Gabriela Némethová

Návrh obálky a ilustrácie

Margo Uralskaia

Materiál je intelektuálnym výstupom projektu č. 2019-1-SK01-KA201-060698 Slovenčina pre deti cudzincov – pomôcka pre pedagógov a rodičov pri inklúzii detí cudzincov do výchovno-vzdelávacieho procesu v Slovenskej republike, ktorý bol financovaný Európskou úniou v rámci programu Erasmus+

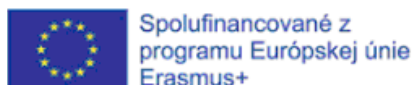
Podpora Európskej komisie, na výrobu tejto publikácie nepredstavuje súhlas s obsahom, ktorý odráža len názory autorov, a Komisia nemôže byť zodpovedná za prípadné použitie informácií, ktoré sú v nej obsiahnuté.

Vydal: © Štátny pedagogický ústav, Pluhová 8, 831 03 Bratislava

Rok vydania: 2021

ISBN 978-80-8118-253-2

EAN 9788081182532

A

ampér *ampéry* zn. A ампер
ampérmeter *ampérmètre* амперметр
atóm *atómy* атом

B

barometer *barometre* барометр
bezpečnosť безпека
blesk *blesky* блискавка
bod *body* точка
pevný bod фіксована точка
rosný bod точка роси

C

centimeter *centimetre* zn. cm сантиметр
centimeter kubický zn. cm³ сантиметр кубічний
centimeter štvorcový zn. cm² сантиметр квадратний

Č

čas zn. t час
částica *částice* частина

D/Ď

d'alekohľad *d'alekohľady* бінокль
dážď *dažde* дощ
decimeter *decimetre* zn. dm дециметр
decimeter kubický zn. dm³ дециметр кубічний
decimeter štvorcový zn. dm² дециметр квадратний
deliteľnosť подільність
destilácia дистиляція
dielik *dieliky* частина
najmenší dielik найменша частина
dĺžka zn. d довжина
dráha дорога
dráha pohybu шлях руху
dúha *dúhy* веселка

E

elektrická práca електрична робота
elektrické napätie електрична напруга
elektrické pole електричне поле
elektrický náboj електричний заряд
elektrický obvod електрична схема
elektrický odpor vodiča електричний опір провідника
elektrický príkon електричний вхід
elektrický prúd електричний струм
elektrický vodič ↗ **vodič**
elektrometer *elektrometre* електрометр
elektrón *elektróny* електрон
elektroskop *elektroskopy* електроскоп
energia *energie* енергія
mechanická energia механічна енергія
svetelná energia світлова енергія

F

farba *farby* колір
farby spektra спектр кольорів
fotoaparát *fotoaparáty* фотоапарат
fotosyntéza фотосинтез
fyzikálna veličina ↗ **veličina**

G

graf *grafy* діаграма
grafické znázornenie графічне зображення
gram *gramy* zn. g грам
gram na centimeter kubický zn. g/cm³
 грам на сантиметр кубічний
gravitačná sila ↗ **sila**
gravitačné pole гравітаційне поле
gravitačné zrýchlenie zn. g гравітаційне прискорення

H

hmotnosť zn. m вага
hodina zn. h година
hustota zn. ρ густина
hustota kvapaliny густина рідини
hustota plynov густина газів

CH

chyby oka очні вади

I

izolant *izolanty* ізолянт

elektrický izolant електричний ізолянт

tepelný izolant тепловий ізолянт

J

jadro atómu ядро атома

jednotka fyzikálnej veličiny одиниця фізичної величини

joule zn. J Джоуль

K

kalibrácia градування

kalibrácia teplomera градування термометра

kalória zn. cal калорія

kalorimeter *kalorimetre* калориметр

kilogram *kilogramy* zn. kg кілограм

kilometer *kilometre* zn. km кілометр

kladka *kladky* блок, важіль

pevná kladka нерухомий блок

voľná kladka рухомий блок

kladkostroj *kladkostroje* поліпласт, вантажопідйомний пристрій

kompas *kompasy* компас

kondenzácia конденсація

kov *kovy* метал

krehkosť крихкість

kváder *kvádre* блок

kyvadlo *kyvadlá* маятник

L

laboratórium *laboratóriá* лабораторія

látka *látky* речовина

amorfná látka аморфна речовина

kryštalická látka кристалічна речовина

kvapalná látka рідка речовина

plynná látka газоподібна речовина

tuhá látka тверда речовина

liter *litre* zn. l літр

lom svetla ↗ **svetlo**

lúč *lúče* промінь

rovnobežné svetelné lúče паралельні світлові промені

rozbiehavé svetelné lúče розсіяні світлові промені

svetelný lúč світловий промінь

lupa *lupy* лупа, збільшувальне скло

M

magnet *magnety* магніт

magnetické pole магнітне поле

materiál *materiály* матеріал

mechanická energia ↗ **energia**

mechanická práca zn. W механічна праця

meradlo *meradlá* вимірювальний прилад

stupnica meradla шкала вимірювання

meranie *merania* вимірювання

merat' *meria merajú* nedok. міряти, вимірювати

meteorológia метеорологія

meter *metre* zn. m метр

meter kubický zn. m³ метр кубічний

meter štvorcový zn. m² метр квадратний

meter za sekundu zn. m/s метр за секунду

mililiter *mililitre* zn. ml мілілітр

milimeter *milimetre* zn. mm міліметр

minúta *minúty* zn. min хвилина

modelovanie моделювання

N

nadľahčovanie вспливання, виштовхування

nadľahčovanie telies vo vode

виштовхування тіл з води

naklonená rovina похила площина

nestlačiteľnosť нестисливість

neutrón *neutróny* нейтрон

newton zn. N Ньютон

O

objem zn. V об'єм

odmerat' *odmeria odmerajú* dok. виміряти

odmerný valec ↗ **valec**
odraz svetla відбиття світла
odraz zvuku відбиття звуку
ohm zn. Ω Ом
 optický prístroj ↗ **prístroj**

P

páka páky важіль
para pary пара
 vodná para водяна пара
pascal zn. Pa Паскаль
 Pascalov zákon Закон Паскаля
plameň plamene полум'я
plyn plyny газ
pohyb pohyby рух
 pohyb nerovnomerný нерівномірний рух
 pohyb rovnomerný рівномірний рух
pohybová energia telesa zn. E_k кінетична енергія тіла
polohová energia telesa zn. E_p потенційна енергія тіла
pokus pokusy спроба

pozorovanie pozorovania спостереження
predmet predmety предмет, об'єкт
 neplávajúce predmety неплаваючі об'єкти
 plávajúce predmety плаваючі об'єкти
prístroj prístroje пристрій
 optický prístroj оптичний пристрій
protón protóny протон
prúdenie vzduchu потік повітря
pružnosť пружність

R

rovní bod ↗ **bod**
 rovnováha síl ↗ **sila**
rozpínanosť розширення
rýchlosť швидкість

S

sekunda zn. s секунда
sila zn. F сила

gravitačná sila zn. Fg сила гравітації
otáčavé účinky sily обертові ефекти сили
rovnováha síl співвідношення сил
skladanie síl сила складання
tlaková sila сила стискання
trečia sila сила тертя
vonkajšia sila зовнішня сила
silomer silomery динамометр
skupenstvo skupenstvá агрегатний стан
premeny skupenstva зміна агрегатного стану
stlačiteľnosť стисливість
stupeň Celzia zn. °C ступінь Цельсія
 stupnica meradla ↗ **meradlo**
 svetelná energia ↗ **energia**
svetelné znečistenie світлове забруднення
 svetelný lúč ↗ **lúč**
svetlo svetlá світло
absorbované svetlo поглинуте світло
lom svetla заломлення світла, рефракція
odrazené svetlo відбите світло
prepustené svetlo пропущене світло
rozklad svetla розкладання світла, дисперсія
šírenie svetla поширення світла
zdroj svetla джерело світла

Š

šošovka šošovky лінза

T/Ť

ŕažisko ŕažiská центр гравітації
ŕažisko telesa гравітація тіла
tekutosť густина
teleso telesá тіло
 kvapalné teleso рідке тіло
 plávajúce teleso плаваюче тіло
 potápané sa teleso тіло, що тоне
 vzájomné pôsobenie telies взаємодія тіл
 vznášajúce sa teleso спливаюче тіло
tepelná kapacita zn. c теплоємність
tepelná rovnováha теплова рівновага
teplo zn. Q тепло
teplomer teplomery термометр

teplota zn. t теплота

tlak zn. p тиск

atmosférický tlak атмосферний тиск

hydrostatický tlak гідростатичний тиск

tlak vzduchu тиск повітря

tlaková síla ↗ **síla**

tona zn. t тонна

topenie плавлення

trecia síla ↗ **síla**

trenie тертя

tuhnutie затвердіння

tvrdost' твердість

V

váha váhy вага, ваги

rovnoramenné váhy терези

valec valce циліндр

odmerný valec вимірювальний циліндр

var кипіння

vedenie провідність

veličina величина

fyzikálna veličina фізична величина

vlhkomer vlhkomery гігрометр

voda vody вода

vodič vodiče провідник

elektrický vodič електричний провідник

tepelný vodič теплопровідник

volt zn. V Вольт

voltmeter voltmetre вольтметр

výkon zn. P потужність

vyparovanie випаровування

vzduch повітря

vzt'ah $\rho = m / V$ відношення

W

watt zn. W Ватт

Z

zákon odrazu закон відбивання

značka značky позначення

Ž

žiarenie випромінювання

žiarovka žiarovky лампочка